

Txirritola

ARAMAIO / Barikua / 2002ko apirilaren 12a / 22. zenbakia

KOORDINATZAILEA: Ubane Madera • Otolara Lizenziaduna 31 20500 ARRASATE • Tel.: 943 71 25 11 • Faxa: 943 71 23 89 • Posta elektronikoa: txirritola@goiena.com

Limitadoa erdibitu egin dute zerga arazoak konpontzeko

UBANE MADERA

Aramaioko Udalak eta Otxandiokoak Limitadoaren gaineko hitzarmena sinatu dute, behin-behinerako. Helburua da azken urteotan zergekin sortutako arazoak konpontzea. Horretarako, Limitadoak dituen 565 hektareako lurraldea Aramaio-ko eta Otxandioko udalen artean erdibitu dute.

Horrela, Limitadoaren 283,41 hektarea (%50,12) Otxandioko Udalarenak izango dira; eta gainerako 283,10 hektareak (%49,88) Aramaio-ko Udalarenak. Ondorioz, Limitadoko herritarrek banaketa horren arabera ordaindu beharko dituzte Ondasun Higiezinaren gaineko zergak; eta banaketa horren arabera izango dituzte Aramaio-ko zein Otxandioko Udalek Lurzoru eta Hiri Antola-

mendu Araubidearen eta errepideen eta bideen mantentze-lanen eta kontserbazioaren gaineko ustiapena.

BEHIN-BEHINERAKO

Esandako moduan, behin-behinerako hartutako erabakia da hori, hari eta Limitadoaren arazoak behin betiko konpondu arte.

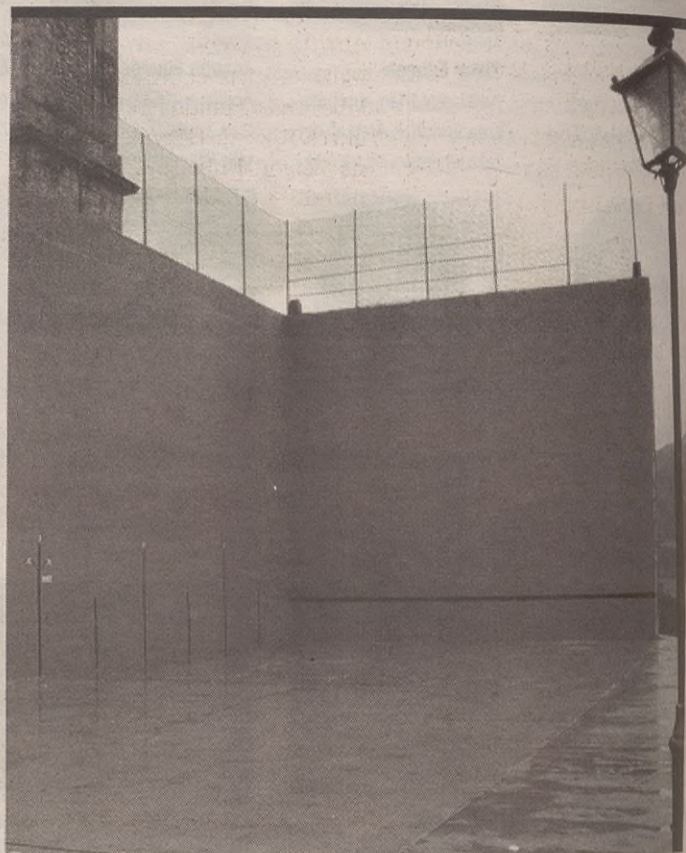
Kontua da 1999. urtean Arartekoak Limitadoa Bizkaia eta Araba artean erdibitzea proposatu zuela. Aramaio-ko Udalak onartu egin zuen proposamena, baina Otxandiokoak ez zuen ezer egin. Ondorioz, ordutik hona, Limitadoko herritarrek arazoak izan dituzte zergak ordaintzeko, Aramaion zein Otxandion, bietan ordaintzea eskatzen zieten-eta. Hori dela eta, erabaki dute bi udalen artean lurralde hura erdibitzea eta zergen arazoak argitzea.

Edozelan ere, eta esandako moduan, oraindik Limitadoaren arazoak konpondu barik dago. XIII. edo XIV. mendea ezkerre datorren arazoak da. Otxandioko eta Aramaio-ko udalerrien artean dago lurralde hura, baina udalerririkopena ez dago behar bezala zehaztuta, eta 500-600 urteotan gatazka izan da, lurralde hori zeinena den erabakitzeke. Eta oraindik ere badirudi luze joko duela.

GOITB

99an, Arartekoak Limitadoa erdibitzea proposatu zuen; Otxandiok ez zuen onartu.

Barajuengo pilotalekua, berri-berri

Aste Santuko jaiegunak aprobetxatuz, Barajuengo pilotalekuan konpontze lanak egiten ibili dira, auzolanean. Pilotalekua goitik behera margotu dute, eta alanbrea ere ipini diote. Oraingo astean, azken ukituak ematen jardun dute, baina eguraldi eskasaren ondorioz, ez dute egin beharreko guztia bukatu. Barajuengo alkate Jose Mari Etxabek adierazi digunez, ateri bada, oraingo asteburuan bukatuko dituzte lan guztiak. 1.800 euro pasatxoko inbertsioa egin dute pilotalekuan. Zati bat Udalak eman du eta litekeena da falta dena Diputazioak ematea.

HERRITARRENHITZA/ Arantza Ibabe • Langilea

Egin dezagun bertako euskara

Sarritan, uste izan dugu edo uste eragin digute, guk darabilgun euskara ez dela dotorea, eta baita zakar samarra dela ere; zoritxarrez, askotan entzun izan dugu hori.

Eta, nire ustez, oraindik ere horren ustetan gaude, bestela ez nizueke datorren artikulu hau idatziko.

Aramaioko kaleetan zehar nabilela, hara non entzuten diedan bertako gurasoei "bihar larunbata da" edo "igandean joango gara Donostiara". Eta nik neure buruari esaten diot: "Zeer? Hau bai penagarria! Bertakoak izanik eta euren euskara baztertzan?". Zergatik

izango ote den hori galdetzen diot neure buruari behin eta berriro; eskoletan batua erakusten dietelako akaso, ala "chic"-agoa delako ala... eurek jakingo dute.

Antiglobalizazioa bere fruiturik onenak ematen dabilen mundu... honetan, jatorri eta herri koloreak defendatu eta kontserbatu gura dugun sasoi honetan, ez al da euskara batuaz berba egin behar hori, euskara bera ere

"Euskalkiek ez dute euskara aberasten laguntzen?"

globalizatzea? Ez al duzue uste, guk, bertakoak garenek, geure euskaran, sikiera, berba egiten jarraitu behar dugunik?

"Zapatue" eta "domeka", "larunbata" eta "igandea" beharrean erabili; "moduan" edota "legetxe", "bezala" beharrean...

Euskalkiek ez al dute euskara aberasten laguntzen?

Ez ote dugu, bada, pentsatzen segituko geure euskara

besteak baino zatarragoa dela, ezta? Ez horixe! Hori ez da horrela! Sekula santan ez!

Gure Euskal Herri osoan dauden euskalki diferentiek, horixe bera dira, diferentiek, eta kito; ez bata bestea baino ederragoa.

Mesedez, ez dezagun euskara globalizatu, bakoitzak egin beza bere euskara.

Kanta herriko batek "ez al dakizu euskara dela euskaldun egiten gaituena", dio. Eta nik zera diot, ez al dakizue norberaren euskarak egiten gaituela zumaiar, elorrixoar, napar, zuberotar eta guri geureak, aramaixoar?

LABUR

Familia bakarrak hartuko du euskara ikaslea

Arexola auzoko Jauregi baserriak egin du euskara ikasleak etxean hartzeko eskaintza bakarra. Iaz ere, baserri horrek bakarrik parte hartu zuen ikasleak hartzeko eskaintzan, eta aurten, errepikatzea erabaki dute. Horia pertsona bat hartuko dute Jauregi baserrian, uztaile abuztu inguruan. Pertsona horrek giro euskaldunean euskara ikasi eta erabiltzeko aukera izango du, eta trukean, ikaslea hartu duen familiak 492,83 euro jasoko ditu.

TELEFONOJAKINGARRIAK

OSASUNA / LARRIALDIK

Osasun etxea (txandak)	945 44 53 40
Botika	945 44 50 03
Udaletxea	945 44 50 16
Ertzaintza (Arrasate)	943 79 71 99
Gurutze Gorria (Legutio)	945 45 52 52
San Martin Eskola	945 44 50 04
Taxia eta autobusak	945 44 50 33
Udal kiroldegia	945 44 53 35
Postetxea	945 44 50 83
Zulako Eskualdea	945 43 01 67
Suhiltzaileak (Zubillaga)	943 78 28 00

AUTOBUSORDUTEGIA

ARRASATE	ARAMAIO	GASTEIZ
07:00	07:15	08:00
12:00	12:15	13:00
15:20	15:35	16:20
20:30	20:45	
GASTEIZ	ARAMAIO	ARRASATE
08:30	09:15	09:30
13:10	13:50	14:05
	17:00	17:15
19:30	20:15	20:30

OHARRAK

SAGARDOGILEEN EGUNA

Hil honen bukaeran, 28an, hain justu ere, San Prudentzio eguna da, Arabako patroia. Domeka denez, jaieguna astelehenera pasatuko dute, hortaz, Aramaion ere jai izango da. Eta iaz hasitako bideari eutsiz, aurten ere, Sagardogileen Eguna ospatuko dute San Prudentzio egunean Aramaion. Txirritola Euskara Elkarteak hasi da dagoeneko egun hori antolatzeko lanak egiten.

IBILGAILUEN GAINEKO ZERGA

Maiatzaren 5era arteko epea egongo da Trakzio Mekanikoko Ibilgailuen Gaineko Zerga borondatez ordaintzeko. Epealdi hori pasatuta, ordaindu bako zergak %20ko gainkarguarekin kobratuko dituzte. Vital Kutxan ordaindu behar da zerga. Edozelan ere, helbideratuta dauden ordainagiriak datorren astelehenean, hilaren 15ean, kobratuko dituzte.

ARETO FUTBOLA

Aurtengo Liga bukatu eta gero, orain, bigarren faseari ekingo diote Bañera taldeko mutil eta neska taldeek. Kadete mailako mutilek liga txiki bat jokatu dute, lau partidura. Gauzak horrela, bihar, zapatua, Aramaion jokatu dute Presentacion de Maria taldearen kontra, 11:30ean. Neskek, berriz, kanporaketa zuzenak jokatu dituzte, bi partidura. Bihar, Antonio Fornier kiroldegian Baro-Caloren kontra jokatu dute, 12:00etan.

ZINEMA

Ósmosis Jones filma, 17:00etan, kultura etxean.

GIZARTEA

Bertsolari Txapelketako lehenengo finalerdia bihar kultura etxean

Aurreneko saioak jokatu eta gero, bihar, zapatua, Arabako Bertsolari Txapelketako lehenengo finalerdia jokatu da Aramaio kultura etxean, 19:00etatik aurrera. Sei bertsolarik parte hartuko dute kanporaketan, tartean Manex Agirre eta Andere Arriolabengoa aramaiorrek. Aurrez aurre, Rikardo González de Durana, Zigor Enbeita, Asier Otañendi eta Ruben Sánchez bertsolariek izango dituzte.

Honakoa egin beharko dute: agurra, ofizioka nagusian hiruna bertso, ofizioka txikian beste hiruna, puntua emanda bertso bat, hitza emanda bete bat, kartzelako gaiari bertso bi eta bukerako agurra. Guztira, hamar bertso puntuagarri. Gero, apirilaren 11n, beste sei bertsolarik bigarren finalurrekoa jokatu dute. Bi finalurrekoetatik sei bertsolari pasatuko dira aurrera, maiatzean jokatu den finalera. Hortaz, zorte on herrikoei!

HERRIKO AUZOETAN

AREXOLA

Elizate horren historia Arexola sendiaren historiarekin lotuta dago erabat. Bailarako jauntxoaren etxearen ondoren, Arexolatarren leinu etxea da, Aramaio historian, garrantzitsuen. Gurañan dagoen "Garay" etxearekin batera, Ahaide Nagusia moduan aipatu izan dute beti. Bestalde, adituen ustez, "Arexola" izena "haritzaren olatik" dator. Baina herritarrek Aixola esaten diote, "aizeola" hitzetik eratorrita. "Aizeolak" burdina urtzeko haizea erabiltzen zuten olak dira. Lehengaietatik gertu egoten ziren kokatuta, burdinetik edo ikatz begetalen zainetatik gertu. Eta terrenoaren aldapak aprobetxatzen zituzten burdina urtzeko beharrezkoak diren temperatura handiak lortzeko. Mendiolak (mendiko olak) "aizeolak" izaten ziren. Julio Caro Barojaren esanetan, "burdin minerala eta ikatza diametro handiko zuhaitz baten enborrean sartzen zituzten; lehenago enborrean barrualdean buztina eta bestelako substantzia mineralak sartzen zituzten". Eta uste dutenez, Arexola izena hortik etor daiteke.

"Aramaioko ibarraren iragana eta oraina" (J.M. Elejalde)

BOTEPRONTOAN/ Jose Luis Medina · Salgoko auzo-alkatea

"Salgon bizpahiru etxe gehiago egiten badituzte, guretako askoz hobeto"

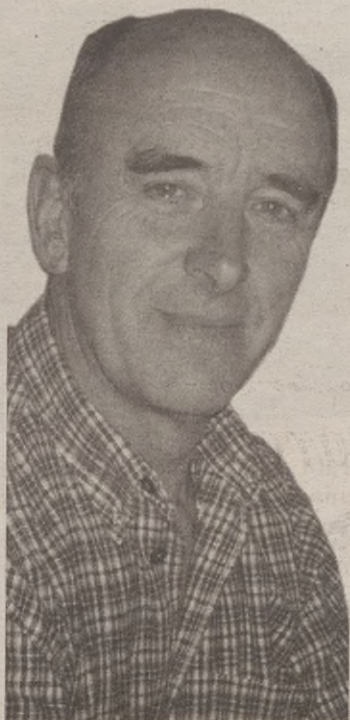
Aramaioko lau auzo bakarrik falta zaizkigu bisitatzeko. Salgo da horietako bat, eta Jose Luis Medina da hango alkatea. Besteak beste, esan digu auzoan oso ondo bizi direla eta arbola politikak daudela.

Lehenengo aldiz alkate?

Bai, eta berriro tokatu gero... ikusiko dugu, igual bai. Hemen ez dago baserri askorik, eta bozketa bidez aukeratzen dugu auzoko alkatea.

Zelakoa da Salgo?

Kalearen ondoan bizi gara; auzo moduan berezi samarra da. Kale goienetik gora hartuta ikusten diren sei baserriek osatzen dute Salgo. Momentu honetan, lau familia bizi gara Salgo auzoan. Horrez gainera, beste etxe bat ere egiten dabilta... Uste dut datozen urteotan poliki-poliki handituz joango dela. Lehen, hemendik, baserrietatik, jende asko Mondragoera eta inguruetara hasi zen joaten, hau da, kalera. Joan den aspaldian, berriz, alderantzizko joera nabari da, eta nire ustez, oso gogor, gainera. Hemengo auzoetan ikusten da etxebizitza asko egiten dabilzala. Dagoen arazoa lurra da, alegia, jendeak ez duela lurrik saltzen.

"Aurtengo sagardoa oraindik ez dago edateko moduan. Maiatzetik aurrera egongo da ondo"

Jendea etortzea ona da zuendako?

Bizpahiru etxe gehiago egiten badituzte, guretako hobeto, askoz hobeto.

Bestela, gaur egun, Aramaio-ko auzo txikiena da Salgo?

Izango da, bai. Eta bestelako auzo batzuetan dauden arazoak ez daude Salgon: ume txikiak eskolara joateko, kaletik gertu dagoenez... Horrez gainera, uste dut oso leku polita dela.

Zer eskatuko zenioke Udalari auzoarendako?

Azkeneko urteotan lan dezente egin dituzte: bideak konpondu, gasa eta ura sartu...

Baduzue jairik?

Zalantzan nago. Orain kanposantua dagoen lekuan eliza bat egon zen lehen, San Martin zen santua. Gero, kalera eramane zuten, baina guk "apur bat" ospatzen dugu San Martin

eguna, azaroan.

Istorioren bat?

Lehen, bazen dorre bat, eta esaten dute Anbotoko sorgina Anbototik dorrera etortzen zela... Liburuetan kontatzen dute hori.

Fruitu goxoak ere ei daude...

Hamaika urte-edo izango dira gure sagarrekin Arrasaten lehenengo saria irabazten.

Baina lan handia ematen du, bereziki, aurretik prestatzeak. Ez da egun batean Arrasatera, Elgoibarrera edo Bergarara joan eta kito. Lan handia egin behar da lehenago, eta askotan ez du merezi. Oso polita da, niri asko gustatzen zait. Urte

askoan joan izan gara, baina uste dut utzi egin behar dugula.

Eta zelan lortzen dituzu horrelako sagarrak?

Lur ona, norberari gustatu egin behar... Niri asko gustatzen zait; ordu mordo sartzen dut: egunero-egunero ordu bi, ordu bi eta erdi...

Zenbat sagarrondo dituzu? Mila eta ehun bat-edo.

Sagardoa ere egiten ei duzue... Apur bat, sobratzen diren sagarrekin. Zerbait saldu egiten dugu eta gainerakoa guretako, gehiena etxerako izaten da. Orain gutxi sartu dugu, eta, maiatzetik aurrera izango da edateko gertu.

"Niretako auzoko gauzarik politena fruta-arbolak dira; baina oro har, leku berezia da Salgo"